אחד מאלף

מיה קינן

סיפור בהמשכים

פרק קט"ו

צמח מגלה כי יש באפשרותו לשמוע את מחשבותיהם של כל הילדים האחרים שטופלו בעזרת האמהרה. ועומס המחשבות והתחושות שמציף אותו גורם לו להתעלפות. הוא מבין שיש באפשרותו לתקשר גם איתם בלא צורך בדיבור, הרופא המוזעק לטפל בצמח מגלה כי רמות האמהרה בגופו גדלו מאוד מאז חטיפתו. בניתוח שעורך הרובוט לבדיל מוחלף הפרק העליון של אצבעו הטבעית בהתקן הביו-טכנולוגי שמאפשר לו להזדהות כקוסטאס קראגוניס ולחפש בדרך זו מידע על הילדים החטופים. הוא יוצר קשר עם יצחק, הממתין לבשורות טובות בפרוזדור בית החולים, אך יצחק אינו פנוי לשוחח איתו, לא טכנית ולא רגשית.

הצידה, אל תוך המשרד הקטנטן והמשכורת הלא-מספקת.

אבל יצחק שוויתר על מעמדו ותפקידיו כדי לעשות את שחשב לנכון, ולמען עקרונותיו מוכן היה לעקור לאנטרקטיקה ולבלות את זמנו בין פועלים מגושמים, אינו מתרגש משאלתו של הילד. "כך בדיוק", הוא אומר, "אתה ילד רגיל עכשיו, לגמרי".

צמח מעביר את קצה לשונו על שפתיו, "אז מה אני שווה, בכלל, אבא?"

אולי היא חלשה עדיין, אולי היא סתם נרגשת יתר על המידה, אבל חני אינה מסוגלת לעמוד שם עוד, היא רוצה לרוץ משם, לברוח. ועליה להשתמש בכל כוח רצונה כדי להצמיד את רגליה לארץ.

יצחק מחייך, "השאלה היא לא מה אתה שווה עכשיו, ילד שלי. השאלה היא מה היית שווה קודם". ידו מרחפת מעל ראשו של צמח, נוגעת ולא נוגעת, "אדם לא נמדד לפי השכל שלו או לפי הכישרון", הוא אומר ולמרות רכות קולו בולטת עד מאוד אמונתו במילים שהוא משמיע, "אם בורא עולם היה רוצה בנו בגלל מהירות החשיבה שלנו, הוא לא היה בורא בני אדם, אלא רובוטים. המון המון מחשבים קטנים ומהירים מאוד".

צמח מחייך, חיוכו נעווה. כאילו בלע בעל כורחו דבר מה מר. "אז במה הוא רוצה? בשביל מה הוא צריך אותי בעולם עכשיו בכלל?"

"לא בשביל השכל", מבטיח יצחק, "ולא בשביל ההיגיון. הוא רוצה אותך בשביל הרגשות שלך, צמח. בשביל שתיקח את כל הסערות האנושיות, הנמוכות שלך, ותשתמש בהן כדי לעשות לו נחת רוח. בשביל שתזכור שהוא מלך, שהוא ברא אותך והוא אדון הכל. ותקיים את מצוותיו מתוך ההבנה הזו בדיוק. הוא רוצה אותך קטן, צמח שלי, הוא רוצה אותך לא יכול לפעמים ולא מסוגל פעמים אחרות. לו היה רוצה בהצלחותיך - היה בורא אותך מלאך. הוא רוצה שתתאמץ. הוא ברא אותך בשביל שתרצה, ותתפלל. ותרגיש כמה אתה לא מסוגל, וכמה הוא גדול. הוא רוצה אותך בשביל הלב שלך, צמח. בשביל העבודה והעמל".

סוף דבר

היו המון עוגות קרם בבר של הנשים, ולאיש לא היה אכפת במיוחד מכך שרובן התבססו על מרכיבי סינטייסטי. סבתא מינצברג חשבה שצמח ישמח בפרוסה אחת עם הרבה ג'לי אדום מלמעלה, ואם היא כבר מביאה לו עוגה, כדאי שתביא פרוסה גם לבעל תשובה הנחמד, הרופא, שהתנדב לשבת לידו כל הסעודה. וזו גם יכולה להיות הזדמנות מוצלחת לשאול אותו קצת פרטים על עצמו, כי זה נראה שהבת המבוגרת של ברוייר יכולה להתאים לו מאוד.

"חמודי?" היא אומרת, ומציצה מבעד למחיצה, "רוצה עוגה?"

צמח מרים אליה פנים חיוורות, עגמומיות. "לא", הוא אומר.

"למה אתה עצוב?" היא שואלת, ופרוסות העוגה מבוישות בצלחת שבידה.

"הוא לא אוהב את השם של התינוק", אומר חלום בדיל.

"למה לא, צדיק? אתה הרי יודע על שם מי קראו לו, נכון? על שם סבא של אבא שלך, אבא שלי. הוא היה רב גדול".

"הוא אומר שזה שם של רובוטים", מסביר חלום בדיל, ומנסה לרמז לה שמוטב לדחות את הדיון למועד מאוחר יותר.

"שמואל? מה פתאום!" מוחה סבתא מינצברג, ומבינה טוב יותר משיכול חלום בדיל להעלות על דעתו, "בדיוק להיפך, צדיק שלי. בדיוק להיפך, ילד. כשתחזור הביתה תבקש מאבא שיפתח לך ספר, תבקש לו שיראה לך בגמרא, ותראה מה ביקשה חנה כשביקשה זרע אנשים, תקרא שם בעצמך איך התחננה שיהיה בנה ממוצע בכל מידה, לא ארוך ולא גוץ, לא קטן ולא אילם, לא צחור ולא גיחור, לא חכם ולא טיפש". היא מביטה אל תוך עיניו במבט שרק אנשים בודדים יכולים לתת, מבט שמצליח לראות את אישיותו האמיתית של האדם, זו המתחבאת מאחורי שכבות הגיל והחיצוניות. "לא התפללתי שיהיו לי נכדים גאונים, חריפים או שנונים במידה יוצאת דופן. התפללתי שיהיו לי נכדים עם לב טהור ורצון חזק. וראה איך הקדוש ברוך הוא אוהב אותי, הוא נתן לי אותך".

היא מושיטה לו את ידה, ומסייעת לו לעבור בין סדקי המחיצה אל עזרת הנשים, ואחר כך היא מובילה אותו אל החלון היחיד באולם ממנו ניתן לראות פיסת שמים. "הקדוש ברוך הוא לא רוצה הצלחות", היא אומרת לו, "הוא רוצה מאמץ והשקעה. ואם תרצה ותתאמץ, ותשתדל - " היא אומרת, וממצמצת יחד איתו אל מול השמש, "אז האמן לסבתא, הכל יהיה בסדר, הכל יהיה הכי טוב שאפשר".

-סוף-

- למה עלעל לא רוצה לחזור הביתה?
- מי הוא חנן ברגר?
- איך אנשים טובים מתנהגים כל כך רע?
- את בטוחה שלבדיל היה מותר לכרות לעצמו את האצבע?
- את מי את הכי אוהבת בסיפור?
- מי לדעתך היה צריך להשתנות ולא השתנה?

מה אתן הייתן רוצות לאמר? מה אתן הייתן רוצות לשאול?

שאלות והערות לסיפור נשמח לקבל לפקס: 03-6170873

בוחן פתע

תשובות מעמודים 12

1. מחצית השקל
2. רבי ברוך הלוי עפשטיין מפינסק
3. כהן
4. ביצה אחת
5. רבאט
6. צדק
7. לא, לא אנגלית. סינית
8. ים המלח